

บันทึก

เรื่อง กระบวนการคลังขอให้วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับคำสั่งของนายกรัฐมนตรี  
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน  
(กรณีการสอบสวนวินัย นายกระวี สดประเสริฐ สถาปนิกเอก กรมธนารักษ์)

ด้วยกระทรวงการคลังได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยหนังสือ  
ที่ กค ๐๒๐๓/๒๐๗๖๑ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ว่า กรมธนารักษ์โดยมติของ ก.พ.ได้มี  
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย นายกระวี สดประเสริฐ ตามมาตรา ๘๔ แห่ง  
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๔๗ กรณีเรียกร้องเงินค่าออกแบบแปลน ๖%  
ของค่าก่อสร้างอาคารที่ทำการและโรงงานกษาปณ์ แต่ในขณะการสอบสวนของคณะกรรมการ  
สอบสวนดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยมีนายสวัสดิ์ อุทัยศรี เป็น  
ประธานกรรมการ ซึ่งแต่งตั้งโดยหัวหน้าคณะปฏิวัติได้ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่อง  
เดียวกันนี้ได้สรุปความเห็นเห็นว่า นายกระวี สดประเสริฐ มิได้กระทำความผิดดังที่ถูกกล่าวหา และรายงาน  
ให้นายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) พิจารณาสั่งการ นายกรัฐมนตรีได้สั่งยุติเรื่องเมื่อ ๒๓  
ธันวาคม ๒๕๑๘ แต่กระทรวงการคลังซึ่งได้สอบถามความเห็นจาก ก.พ. เห็นควรสอบสวนต่อไป  
ตามความเห็นของ ก.พ. และรายงานให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทราบ สำนักเลขาธิการ  
นายกรัฐมนตรีจึงรายงานให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในเรื่องนี้รอง  
นายกรัฐมนตรีสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้สั่งว่า เมื่อคณะกรรมการสอบสวน  
ข้อเท็จจริงกรณีทุจริตในการก่อสร้างอาคารที่ทำการและโรงงานกษาปณ์ ซึ่งมี นายสวัสดิ์ อุทัยศรี  
เป็นประธานกรรมการได้สอบสวนเสร็จและรายงานสรุปว่า นายกระวี สดประเสริฐ มิได้กระทำความ  
ผิดดังที่ถูกกล่าวหา ซึ่งนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) ได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องแล้ว การ  
สอบสวนทางวินัยจึงควรยุติด้วย คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยของกรมธนารักษ์ไม่ควรสอบสวน  
ต่อไป

ส่วน ก.พ.เห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๔๗ และ  
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า เมื่อข้าราชการพล  
เรือนมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัย และในกรณีที่ได้มี  
การตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวนข้าราชการพลเรือนซึ่งมีกรณีถูกกล่าวหาว่า กระทำความ  
ผิดวินัยอย่างร้ายแรงไว้แล้ว กฎหมายก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนและวิธี  
พิจารณาดำเนินการเป็นลำดับ ซึ่งจะเห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ชัดเจนว่าประสงคให้  
คณะกรรมการสอบสวนตลอดจนผู้บังคับบัญชาดำเนินการเกี่ยวกับการสอบสวนและพิจารณาไป  
ตามลำดับจนเสร็จสิ้นกระบวนการพิจารณา ไม่ได้ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่จะสั่งยกเลิกคำสั่งแต่งตั้ง  
คณะกรรมการสอบสวนหรือระงับการสอบสวนของคณะกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งขึ้นโดยชอบด้วย  
กฎหมายแล้วแต่อย่างใด สำหรับกรณีนี้ เป็นเรื่องที่กรมธนารักษ์ได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อ

ทำการสอบสวนนายกระวี สดประเสริฐ ตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๔๗ ไว้แล้ว และตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ก็ได้มีบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๒๑ (๑) บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ และยังไม่เสร็จ ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ ฉะนั้น การที่นายกรัฐมนตรีคนก่อนสั่งให้ยุติการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนที่กรมธนารักษ์แต่งตั้งขึ้นดังกล่าวตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงก็ดี หรือตามความเห็นของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีก็ดี จึงไม่ขัดด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กระทรวงการคลังควรดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว

กรมธนารักษ์เห็นว่า การที่จะให้กรมธนารักษ์ดำเนินการต่อไปประการใด คือ จะปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือจะปฏิบัติตามมติของ ก.พ. เป็นปัญหาข้อกฎหมาย และกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วและเห็นว่า มีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของการปฏิบัติราชการ ซึ่งอาจวินิจฉัยตีความได้สองนัย คือ

๑. ประการแรก เข้าใจได้ว่า กรมธนารักษ์ควรยุติการสอบสวนทางวินัย เพราะเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลตามข้อ ๙ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๕ และเป็นการปฏิบัติตามการวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

๒. ประการที่สอง เห็นว่า กรมธนารักษ์ควรปฏิบัติตามมติของ ก.พ. เพราะพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๘ (๓) ได้บัญญัติให้ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยว่า กรมธนารักษ์ควรจะดำเนินการประการใด จึงจะชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของการปฏิบัติราชการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้ประชุมปรึกษาข้อหารือของกระทรวงการคลัง โดยได้เชิญผู้แทนกระทรวงการคลังและผู้แทนสำนักงาน ก.พ.เข้าร่วมชี้แจงแล้ว ปรากฏว่า กรณีการสอบสวนวินัย นายกระวี สดประเสริฐ ที่กระทรวงการคลังหาหรือมานี้มีความเป็นมาโดยสังเขปว่า กรมธนารักษ์ได้รับงบประมาณก่อสร้างที่ทำการและโรงงานกษาปณ์ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๙ ในการก่อสร้างครั้งนี้ นายกระวี สดประเสริฐ สถาปนิกเอกเป็นผู้ออกแบบแปลนการก่อสร้างครั้งแรก โดยมี นายสุमितต์ เหลืองสุวรรณ หัวหน้าผู้จัดการช่างหุ่นส่วนจำกัดสวัสดิ์ เป็นผู้ประมูลรับเหมาก่อสร้าง เมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จ กองกษาปณ์ได้ย้ายเข้าไปใช้ที่ทำการและโรงงานกษาปณ์แห่งใหม่ เจ้าหน้าที่ได้ขนทองแดงไปกองที่พื้นโรงงาน ปรากฏว่า โรงงานไม่อาจรับน้ำหนักไว้ได้ จึงเกิดการแตกร้าวที่พื้นและผนังของโรงงานกษาปณ์ กรมธนารักษ์จึงได้มีคำสั่ง ที่ ๓๑/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๑๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย นายกระวี สดประเสริฐ โดยมีข้อกล่าวหาว่าปฏิบัติราชการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ เมื่อการสอบสวนวินัยเสร็จสิ้นแล้ว กรมธนารักษ์

ได้มีคำสั่ง ที่ ๑๒๓/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๑๕ ลงโทษตัดเงินเดือน นายกระวี สดประเสริฐ ๑๐% มีกำหนด ๓ เดือน และได้รายงานการลงโทษไปยังกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลังได้รายงานการลงโทษต่อไปยังสำนักงาน ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณารายงานการลงโทษดังกล่าวแล้ว พบว่า นายสุमितต์ เหลืองสุวรรณ หัวหน้าผู้จัดการทางหุ้นส่วนจำกัดสวัสดิ์ ผู้ประมุขรับเหมาก่อสร้าง ได้ให้การว่าในการก่อสร้างครั้งนี้ นายกระวี สดประเสริฐ ได้เรียกจ่ายเงินค่าออกแบบแปลนจำนวน ๖% ของค่าก่อสร้างจากนายสุमितต์ เหลืองสุวรรณ แต่คณะกรรมการยังไม่ได้ทำการสอบสวนในข้อนี้ ดังนั้น ก.พ. จึงมีมติให้กระทรวงการคลังดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวนวินัย นายกระวี สดประเสริฐ ตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๙๗ กรมธนารักษ์จึงได้มีคำสั่งที่ ๑๒๓/๒๕๑๖ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๑๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย นายกระวี สดประเสริฐ ตามมติของ ก.พ.

ในระหว่างที่คณะกรรมการสอบสวนวินัย นายกระวี สดประเสริฐ ซึ่งกรมธนารักษ์ได้แต่งตั้งขึ้นตามมติของ ก.พ. กำลังดำเนินการสอบสวนอยู่นั้น สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ สร๐๑๑๐/๔๔๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๙ แจ้งไปยังกระทรวงการคลังว่า กรณีสอบสวน นายกระวี สดประเสริฐ เรียกจ่ายเงินค่าออกแบบแปลนจำนวน ๖% จากนายสุमितต์ เหลืองสุวรรณ นี้ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงซึ่งหัวหน้าคณะปฏิบัติแต่งตั้งขึ้น มีความเห็นว่า นายกระวี สดประเสริฐ มิได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา และนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) ได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องไปแล้ว ฉะนั้น คณะกรรมการสอบสวนวินัยซึ่งกรมธนารักษ์แต่งตั้งสมควรยุติเรื่องได้

กระทรวงการคลังจึงได้แจ้งคำสั่งของนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) ให้ ก.พ. ทราบ และขอให้ ก.พ. พิจารณาว่า กระทรวงการคลังจะต้องปฏิบัติประการใด สำนักงาน ก.พ. พิจารณาแล้ว มีหนังสือแจ้งกระทรวงการคลังว่า เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๙๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประสงค์ให้คณะกรรมการสอบสวนตลอดจนผู้บังคับบัญชาดำเนินการเกี่ยวกับการสอบสวนและพิจารณาไปตามลำดับจนเสร็จสิ้นกระบวนการพิจารณาไม่ได้ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่จะยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือระงับการสอบสวนของคณะกรรมการที่ได้สั่งแต่งตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด ฉะนั้น การที่นายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) สั่งยุติการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนที่กรมธนารักษ์แต่งตั้งขึ้นตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงก็ดี หรือความเห็นของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นก็ดี จึงไม่ชอบด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กระทรวงการคลังควรดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป เมื่อกระทรวงการคลังได้ทราบความเห็นของ ก.พ. กระทรวงการคลังจึงได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๒๐๓/๒๐๙๐๐ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๙ แจ้งความเห็นของ ก.พ. ดังกล่าวไปยังเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบพร้อมกับแจ้งไปด้วยว่า กระทรวงการคลังขอดำเนินการตามนัยแห่งหนังสือของ ก.พ. ต่อไป

หลังจากนั้น สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๑๑๐(งสร.)/ ๑๔๓๕๑ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๒๑ แจ้งไปยังกระทรวงการคลังว่า รองนายกรัฐมนตรีซึ่งสั่ง และปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วได้มีคำสั่งว่า เมื่อคณะกรรมการสอบสวน ข้อเท็จจริงกรณีทุจริตในการก่อสร้างอาคารที่ทำการและโรงงานกษาปณ์ซึ่งมี นายสวัสดิ์ อุทัยศรี เป็นประธานกรรมการ ได้สอบสวนเสร็จและรายงานสรุปว่า นายกระวี สดประเสริฐ มิได้กระทำความผิด ตามที่ถูกกล่าวหา ซึ่งนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) ได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องแล้ว การ สอบสวนทางวินัยจึงควรยุติด้วย คณะกรรมการสอบสวนวินัยของกรมธนารักษ์ไม่ควรสอบสวน ต่อไป จึงให้กระทรวงการคลังดำเนินการต่อไปแล้วแจ้งผลให้ทราบด้วย

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือที่ กค ๐๒๐๓/๖๓๑ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๒ แจ้งคำสั่งของรองนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นให้กรมธนารักษ์ทราบ และให้กรมธนารักษ์ ดำเนินการต่อไปแล้วแจ้งผลให้กระทรวงการคลังทราบ โดยด่วน กรมธนารักษ์จึงได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๑/๔๗๑ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒ แจ้งไปยังกระทรวงการคลังมีความโดยสรุปว่า ขณะนี้การสอบสวนวินัยในกรณีดังกล่าวใกล้จะเสร็จสิ้นแล้ว คืออยู่ในระหว่างการสรุปสำนวนการ สอบสวนเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย แต่เมื่อกระทรวงการคลังได้มีหนังสือที่ กค ๐๒๐๓/๖๓๑ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๒ แจ้งให้ระงับการสอบสวนทางวินัยตามความเห็น ของรองนายกรัฐมนตรีแล้วแจ้งผลให้กระทรวงการคลังทราบกรมธนารักษ์เห็นว่าเป็นปัญหาข้อ กฎหมาย จึงขอหารือว่าจะให้กรมธนารักษ์ดำเนินการประการใด คือ จะปฏิบัติตามคำสั่งของ นายกรัฐมนตรีหรือจะปฏิบัติตามมติของ ก.พ.กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า มีปัญหาข้อ กฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของการปฏิบัติราชการ จึงได้มีหนังสือที่ กค ๐๒๐๓/๒๐๗๖๑ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒ ขอให้คณะกรรมการ กฤษฎีกาวินิจฉัยว่า กรมธนารักษ์ควรจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือมติของ ก.พ.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วได้ ความว่า การที่หัวหน้าคณะปฏิวัติ (จอมพลถนอม กิตติขจร) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ข้อเท็จจริงโดยมี นายสวัสดิ์ อุทัยศรี ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง(ในขณะนั้น) เป็นประธาน กรรมการนั้น เป็นเพราะ นายกระวี สดประเสริฐ ได้ร้องเรียนต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติว่ามีการทุจริต ในการดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการและโรงงานกษาปณ์ของกรมธนารักษ์ และหัวหน้าคณะ ปฏิวัติได้คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคณะนี้ขึ้นตามคำสั่งกองบัญชาการคณะปฏิวัติ ที่ ๑๔๗/ ๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่กรมธนารักษ์แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนวินัยตามมติของ ก.พ. (คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๑๒๓/๒๕๑๖ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๑๖) ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของหัวหน้าคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวแล้วนั้น มีความระบุให้คณะกรรมการนี้สอบสวนข้อเท็จจริงกรณีทุจริตในการก่อสร้างอาคารที่ทำการและ โรงงานกษาปณ์ว่ามีการทุจริตในการก่อสร้างตามคำร้องเรียนดังกล่าวหรือไม่อย่างไร แล้วรายงาน ผลการสอบสวนให้ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการทราบ

ความปรากฏต่อมาว่า เมื่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องนี้สอบสวน เสร็จและเสนอรายงานผลการสอบสวนให้นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช)

ทราบเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๑๘ สรุปได้ว่า การก่อสร้างผิดไปจากแบบแปลนที่กำหนดไว้หลายประการ เป็นเหตุให้อาคารที่ได้รับมอบไม่มั่นคงแข็งแรง อาจจะแตกร้าวพังทลายก่อนถึงเวลาอันควร ทั้งนี้เนื่องจากความบกพร่องในหน้าที่และประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๑๔/๒๕๑๘ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการซึ่งเกี่ยวข้องรวม ๑๓ นายไปแล้ว และในขณะเดียวกันนั้น นายกระวี สดประเสริฐ ได้ร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรี(ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) มากไปกว่า ผู้ร้องถูก นายสมิตต์ เหลืองสุวรรณ หัวหน้าผู้จัดการทำหุนส่วนจำกัดสวัสดิ์ผู้ประมุขรับเหมาก่อสร้างอาคารที่ทำการและโรงงานชาปณ์ดังกล่าวกลับแก้หลังร้องเรียนกล่าวโทษผู้ร้องว่า ได้เรียกร้องเงินค่าออกแบบแปลนจำนวน ๖% ของค่าก่อสร้างโดยไม่เป็นความจริง และกรมธนารักษ์ได้มีคำสั่ง ๑๒๓/๒๕๑๖ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๑๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ร้อง โดยมี นายสัคค์ รัตนศาสตร์ เป็นประธานกรรมการ ซึ่งนายกระวี สดประเสริฐ ได้ร้องคัดค้านตัวบุคคลที่เป็นกรรมการ โดยอ้างว่ากรรมการดังกล่าวมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องเป็นส่วนตัวอยู่ก่อนแล้ว เกรงว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม แต่อธิบดีกรมธนารักษ์ได้ยกคำร้องนี้ให้นายกระวี สดประเสริฐ จึงได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ (ก.ต.ป.) ซึ่งได้มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีสืบสวนแล้ว ปรากฏเป็นความจริงตามคำร้องเรียน จึงรายงานเสนอนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) นายกรัฐมนตรีจึงสั่งให้กระทรวงการคลังระงับการสอบสวนวินัยนายกระวี สดประเสริฐ ไว้ก่อนและให้ส่งเรื่องที่นายสมิตต์ เหลืองสุวรรณ กล่าวหา นายกระวี สดประเสริฐ ให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีการทุจริตในการก่อสร้างอาคารที่ทำการและโรงงานชาปณ์ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกัน เป็นผู้สอบสวนในเรื่องนี้ด้วย

ต่อมาคณะกรรมการดังกล่าวรายงานนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) สรุปความได้ว่า จากการสอบปากคำพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องและพยานหลักฐานอื่น ๆ แล้ว เห็นว่า นายกระวี สดประเสริฐ มิได้กระทำความผิดดังข้อกล่าวหา เห็นควรยุติเรื่อง นายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) จึงสั่งให้ยุติเรื่อง และแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยของกรมธนารักษ์ยุติเรื่อง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงซึ่งหัวหน้าคณะปฏิบัติแต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งกองบัญชาการคณะปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงคณะกรรมการสอบสวนเท็จจริงเท่านั้น ดังนั้น เมื่อผลการสอบสวนของคณะกรรมการปรากฏว่ามีข้าราชการผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ราชการอันควรดำเนินการในทางวินัยแก่ข้าราชการที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ก็เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัดและหน่วยราชการที่มีหน้าที่โดยตรงในอันที่จะดำเนินการต่อไป แต่กรณีมิได้เป็นเช่นนั้น กล่าวคือ เมื่อคณะกรรมการรายงานนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช) ว่า นายกระวี สดประเสริฐ มิได้กระทำความผิด และนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องนี้เสียเองกรณีจึงมีปัญหามาตามข้อหาหรือของกระทรวงการคลังว่า กรมธนารักษ์ควรจะยุติการ

สอบสวนทางวินัยตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ตามข้อ ๙ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ นั้นหรือไม่ ในปัญหานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๑) เห็นว่า ตามข้อ ๙ (๑) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๕ บัญญัติไว้มีความว่า “ข้อ ๙ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจดังนี้ (๑) กำกับโดยทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อการนี้ จะสั่งให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่ควบคุมราชการส่วนท้องถิ่น ชี้แจง แสดงความคิดเห็นทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ ในกรณีเป็นจะยับยั้งการปฏิบัติราชการใด ๆ ที่ขัดต่อนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีก็ได้ และมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น” ดังนี้ จึงเป็นที่เห็นได้ว่า ตามข้อ ๙ (๑) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ได้กำหนดอำนาจของนายกรัฐมนตรีไว้ในขอบเขตอันจำกัด กล่าวคือ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจกำกับโดยทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติราชการได้ดำเนินการไปตามนโยบาย หรือมติของคณะรัฐมนตรี การยับยั้งจะกระทำได้อต่อเมื่อเป็นกรณีจำเป็น และเป็นการปฏิบัติราชการที่ขัดต่อนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีเท่านั้น การสอบสวนข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยน่าจะเป็นการกระทำที่ชอบด้วยนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีในอันที่จะป้องกันและปราบปรามมิให้ข้าราชการประพฤติมิชอบยิ่งกว่าที่จะเป็นการปฏิบัติราชการที่ขัดต่อนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อเป็นเช่นนี้ การที่กรมธนารักษ์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย นายกระวี สดประเสริฐ ขึ้นตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๗ ย่อมเป็นการปฏิบัติโดยถูกต้องตามกฎหมายและชอบด้วยนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีแล้ว เพราะเป็นการรักษาวินัยของข้าราชการพลเรือน ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับเก่าและฉบับใหม่ได้กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัย ตลอดจนได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะพึงต้องปฏิบัติเมื่อมีกรณีข้าราชการพลเรือนถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไว้แล้วจึงต้องปฏิบัติตามที่ได้กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าผู้บังคับบัญชา คนใดไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ผู้บังคับบัญชาคนนั้นอาจได้รับโทษ ฉะนั้น การปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อรักษาวินัยของข้าราชการพลเรือนดังกล่าวแล้วนั้น จึงไม่เข้าอยู่ในข่ายที่นายกรัฐมนตรีจะพึงใช้อำนาจตามข้อ ๙ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่กล่าวถึงข้างต้นเพื่อยับยั้งหรือยุติการสอบสวนวินัย นายกระวี สดประเสริฐ ได้โดยเฉพาะกรณี นายกระวี สดประเสริฐ ผู้นี้ กรมธนารักษ์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตามมติของ ก.พ. ขึ้น เพื่อดำเนินการสอบสวนในข้อหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๗ ไว้แล้ว แม้อำนาจกฎหมายฉบับนี้จะได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ก็ตาม แต่ตามมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ยังมีบทเฉพาะกาลบัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ และยังไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ ฉะนั้น คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยซึ่งกรมธนารักษ์ได้แต่งตั้งขึ้นตาม

มติของ ก.พ. จึงควรจะดำเนินการสอบสวนต่อไป ส่วนผลการสอบสวนพิจารณาจะเป็นที่ยุติ  
ประการใดนั้นย่อมอยู่ในดุลพินิจพิจารณาของผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ให้อำนาจ  
หน้าที่จะพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๖๒